

GroenLinkser belaagd door extreem-rechts

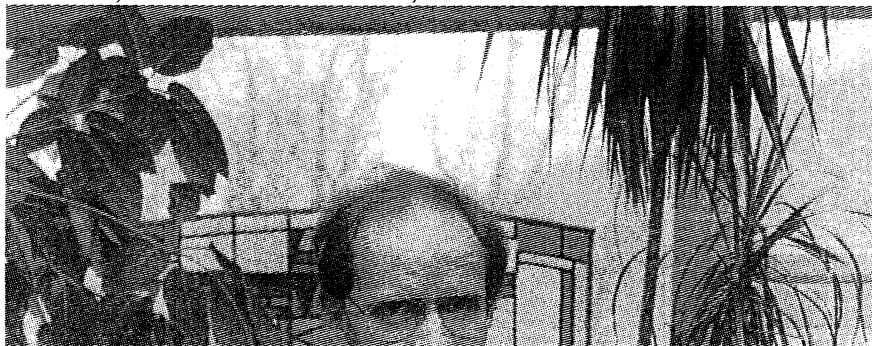
Dreigbrieven, scheldpartijen door de telefoon en zelfs brandstichting in het trappenhuis. GroenLinkser Paul Kraaijer, actief in de antifascistische beweging, is al maandenlang het mikpunt van extreem-rechts. En hij is niet de enige in GroenLinkse kring. Het partijbestuur wil deze voorvallen liever stilhouden, maar Kraaijer zoekt juist de publiciteit. Opdat het kan komen tot een verbod van de bron van deze hetze, de CP'86.

HANSJE GALESLOOT

'Hallo, vieze vuile kankerleier. Wij pakken je nog wel. Ik zelf zit momenteel heel dicht bij je in de buurt. Eén keer, dat mag je best weten, heb ik je al op de korrel van mijn pistool gehad. De volgende keer schiet ik het hele magazijn op je leeg. Dood aan links. Sieg Heil.'

Je zal het maar in je brievenbus vinden. Paul Kraaijer uit Zwolle, lid van GroenLinks en landelijk perswoordvoerder van de Anti-Fascistische Aktie (AFA), doet nog tamelijk luchthartig over de vele bedreigingen die hij in de laatste tijd van extreem-rechts heeft on-

Paul Kraaijer: 'Men laat ons de kastanjes uit het vuur halen.'

dervonden. Maar schijn kan bedriegen.

Tijdens het interview zit hij midden in de voorbereidingen voor een demonstratie van AFA, als reactie op een aangekondigde optocht van de Centrum-Democraten. Tot grote woede van AFA en tal van Zwolse maatschappelijke organisaties heeft burgemeester Franssen voor beide betogingen een vergunning verleend. Om een discussie uit te lokken over de demonstratievrijheid van extreem-rechts, zoals hij tegenover de pers verklaarde.

Kraaijer is verbolgen over dit 'experiment'. Hij vindt alleen een harde aanpak van extreem-rechts op z'n plaats. Racistische betogingen, publikaties of andere uitingen moeten hoe dan ook onmogelijk gemaakt worden. Ook in een beleid van doodzwijgen en negeren, zoals jarenlang gepraktiseerd door democratisch Nederland, ziet de Zwollenaar geen enkel heil.

Traangas

Kraaijer heeft de gevolgen van zijn opstelling aan den lijve ondervonden. Ruim twee jaar geleden is hij begonnen in Zwolle een afdeling van AFA uit de grond te stampen. Aanleiding was de kandidatuur van Ruitenbergh, de voorzitter van de CP'86, voor een zetel in de Zwolse gemeenteraad. De eerste actie van AFA-Zwolle was een be-

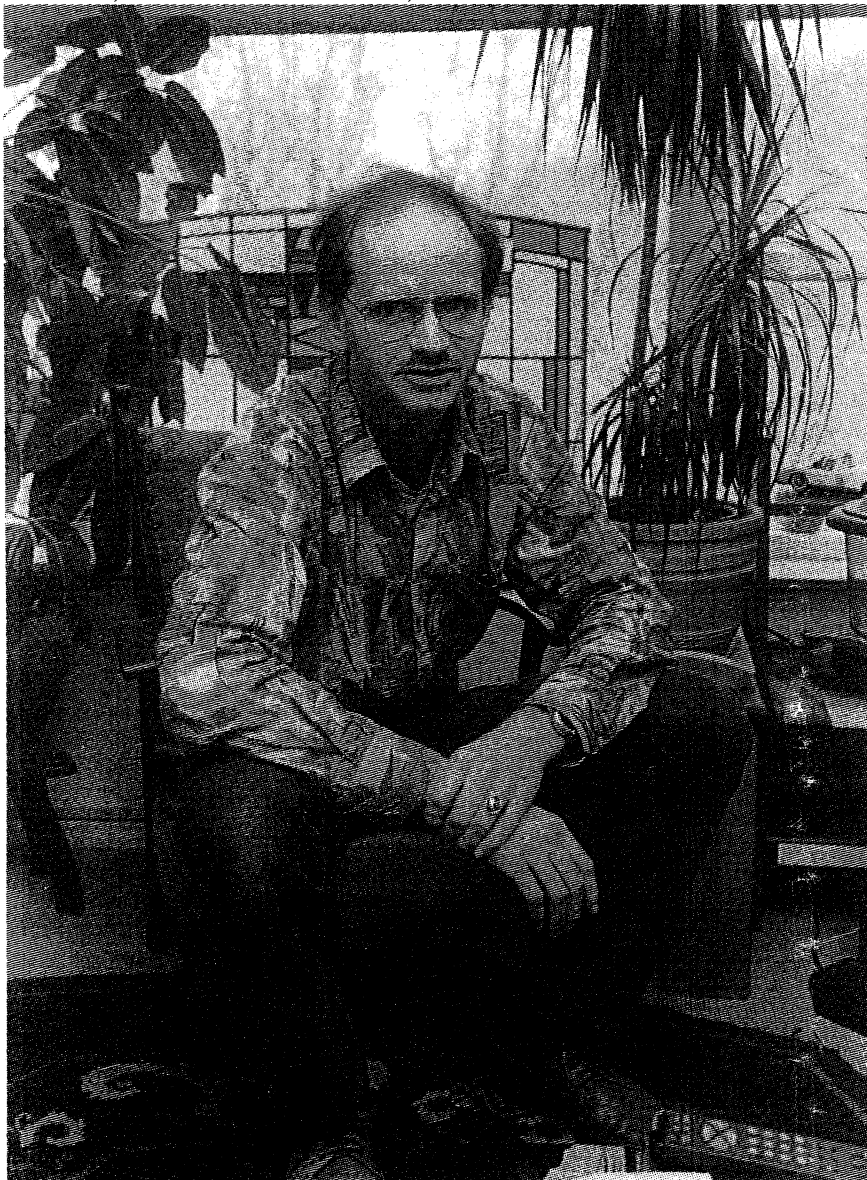
stichting in zijn trapportaal, op 17 oktober. Hij zat net naar een uitzending van Avro's Televisier te kijken, waarin hij zelf aan het woord kwam over dit soort praktijken van de CP, toen hij een sterke brandlucht rook. In het trappenhuis van zijn flat bleken twee dozen oud papier in brand te staan. Vooral de rookontwikkeling was enorm, het vuur zelf was gelukkig al nagenoeg gedoofd. Maar Kraaijer en zijn burens hadden de schrik goed in de benen.

Proces

Kraaijer wil nu publiciteit over deze incidenten, hoe meer hoe beter. De persoonlijke gevolgen neemt hij op de koop toe. *De Zwolse Courant* heeft zich inmiddels op zijn zaak gestort. Maar waar blijft GroenLinks?

De AFA-activist, die ook lid is van de Zwolse steunfractie van GroenLinks, heeft zich erg opgewonden over het bericht in het vorige nummer van dit blad, dat het bestuur van GroenLinks geen ruchtbaarheid wil geven aan de intimidaties waaraan enkele partijleden de laatste maanden hebben blootgestaan. 'Het is juist van het grootste belang om deze criminele uitwassen van extreem-rechts in de openbaarheid te brengen. Dan draag je bij aan de dossiervorming over de CP'86, waardoor het kan komen tot een verbod van die par-

Paul Kraaijer: 'Men laat ons de kastanjes uit het vuur halen.'

democratisch Nederland, ziet de Zwollenaar geen enkel heil.

Traangas

Kraaijer heeft de gevolgen van zijn opstelling aan den lijve ondervonden. Ruim twee jaar geleden is hij begonnen in Zwolle een afdeling van AFA uit de grond te stampen. Aanleiding was de kandidatuur van Ruitenbergh, de voorzitter van de CP'86, voor een zetel in de Zwolse gemeenteraad. De eerste actie van AFA-Zwolle was een betoging bij de installatie van Ruitenbergh, toen deze inderdaad gekozen bleek. Een demonstrant spoot traangas in de richting van de familie van Ruitenbergh, een actie waarmee overigens ook Kraaijer niet zo gelukkig was.

Sinds die tijd heeft extreem-rechts in Zwolle het op Kraaijer gemunt. In februari vorig jaar, toen hij thuiskwam van een fakkeloptocht tegen extreem-rechts, vond hij zijn voordeurslot dichtgekit en de brievenbus vol met stroop. In mei werd er aangebeld, hij deed open en werd meteen gefotografeerd door een persoon die zich daarna uit de voeten maakte. In oktober werd zijn adres gepubliceerd in het landelijk ledenblad van de CP. Sindsdien heeft hij tientallen dreigtelefontjes gehad ('linkse rat, we pakken je nog wel', 'heb je al rookmelders gekocht?'). Als hij iets terugzegt, wordt de telefoon op de haak gehooft. Vlak voor kerst arriveerde de hierboven geciteerde dreigbrief.

Maar het ergste was de brand-

GroenLinks, heeft zich erg opgewonden over het bericht in het vorige nummer van dit blad, dat het bestuur van GroenLinks geen rechtvaardigheid wil geven aan de intimidaties waaraan enkele partijleden de laatste maanden hebben blootgestaan. 'Het is juist van het grootste belang om deze criminele uitwassen van extreem-rechts in de openbaarheid te brengen. Dan draag je bij aan de dossiervorming over de CP'86, waardoor het kan komen tot een verbod van die partij.'

Op dit moment is een proces tegen een vijftal bestuursleden van de CP'86 aangehangen bij de Hoge Raad. Door de Amsterdamse rechter werden de CP'ers schuldig geacht aan het lidmaatschap van een criminele vereniging. Onduidelijk is nog of de Hoge Raad dit oordeel volgt. Maar bovendien: een dergelijke uitspraak betekent nog niet, dat ook de CP als zodanig tot een criminele vereniging is verklaard en onwettig wordt (de juridische finesses van dit onderscheid zijn nauwelijks uit te leggen). De rechtsgang kan dus nog wel even duren en de afloop staat bepaald niet vast. Voor Kraaijer alleen maar reden te meer om bij te willen dragen aan het groeien van de bewijslast.

Bert Boer, interim-directeur van het partijbureau en tevens partijbestuurder, voert twee redenen aan om geen ophef te maken over de incidenten. Allereerst is de persoonlijke veiligheid van mensen in het geding. Aandacht in de media

En leidt ons niet in bel

zou kunnen leiden tot nog meer bedreigingen. GroenLinks heeft wel steeds contact met de politie opgenomen. Een tweede argument is dat extreem-rechts met dit soort acties ongetwijfeld uit is op publiciteit. 'Je speelt ze dus in de kaart, als je de openbaarheid zoekt,' aldus Boer. Ook de Tweede-Kamerfractie zit op deze lijn.

Ondanks dit beleid van het partijbestuur hebben de meeste incidenten toch hier en daar de pers gehaald. Het gaat overigens niet om een groot aantal bedreigingen, voor zover ons bekend, maar de tegelijkertijd plaatsvindende gegevensverzameling door Odin, de inlichtingendienst van de CP'86, duidt wel op een centraal geleide campagne tegen GroenLinks. De bedreigingen tegen Kraaijer zijn beduidend toegenomen, sinds de publikatie van zijn adres in het landelijk ledenblad van de CP. De partij als zodanig heeft er geen baat bij dreigementen ook ten uitvoer te brengen, want daarmee haalt ze zich alleen maar een verbod op de hals. Maar het is nooit uit te sluiten dat individuele CP'ers wel hun toevlucht nemen tot extreme middelen.

Molotov-cocktails

Zo zijn in januari onder de auto van een GroenLinks-raadslid in Spijkenisse de resten van twee Molotov-cocktails aangetroffen. De brandbommen waren wel ontploft, maar hadden geen noemenswaardige schade aangericht. Ook in dit geval loopt er een duidelijke lijn naar de CP'86, die in de gemeenteraad van Spijkenisse vertegenwoordigd is en waarmee de betreffende GroenLinkser, Cornelia van Overbeeke, herhaaldelijk in aanvaring was gekomen. Zo diende zij in de gemeenteraad een motie in om meer geld vrij te maken voor een antidiscriminatiecampagne. Ook organiseerde zij een bijeenkomst voor raadsleden over hoe ze met extreem-rechtse partijen moeten omgaan.

Volgens Rinke van den Brink, journalist bij *Vrij Nederland* en auteur van tal van artikelen en een boek over extreem-rechts, zijn dit soort intimidaties een nieuw verschijnsel. Vorig jaar zijn de activiteiten van Odin, de inlichtingendienst van de CP'86, sterk toegenomen, waarbij vooral GroenLinks en AFA het moeten ontgelden.

Is het eigenlijk wel handig dat AFA soms bijeenkomsten van extreem-rechts met geweld onmogelijk maakt? Dan doe je toch hetzelfde als zij nu bijvoorbeeld met het GroenLinks-congres hebben geprobeerd? Kraaijer: 'Wij zullen nooit de eerste klap uitdelen. Maar wij weten hoe gewelddadig hun veiligheidsdienst is, dus ik kan me voorstellen dat mensen van AFA iets bij zich steken om zich te verweren. Ik doe dat overigens zelf niet, ik loop hard weg. Het is wel zaak dat AFA zich verbreedt. Het openlijke verzet tegen CD en CP moet door meer mensen gedragen worden dan een stelletje jongeren met bivakmutsen. Ik zie er zelf als een doorsnee-postzegelverzamelaar uit, als ik een verslaggever van *De Zwolse Courant* moet geloven.

'Eigenlijk laat de rest van democratisch Nederland ons de kastanjes uit het vuur halen: wij zorgen dat die lui niet kunnen vergaderen en krijgen vervolgens kritiek op onze methoden. Ook GroenLinks vind ik daarin hypocriet. Men mag zich in de handen knijpen dat wij onze nek uitsteken!' ■

'Communisten en linkse revolutionairen gingen er zonder meer in zichzelf goed waren hoewel zij tijdelijk de mensenrechten niet schappijen in zichzelf slecht waren hoewel de mensen er bij bestaan leidden.'

Met dit citaat uit *De totalitaire verleiding* van de linkse anticommunist Jean-François Revel opende ex-jezuïet Huub Oosterhuis het gesprek in De Rode Hoed met drie bekende ex-communisten: Erik van Ree, Elsabeth Etty en Paul Damen. Hoe ontvankelijk waren en zijn wij voor de totalitaire verleiding? Tegen de verwachting in hadden slechts 32 mensen zich door dit thema laten verleiden tot een gang naar het voormalige kerkgebouw.

Teneinde iedereen duidelijk te maken hoe ernstig deze kwestie is, gooide Oosterhuis er direct nog maar een citaat van Revel tegenaan: 'Koesteren wij onbewust de wens om totalitair geregeerd te worden?' Als een milde inquisiteur legde hij vervolgens de drie spijtoptanten op de psychologische pijnbank met vragen als: hoe kwam je erbij, hoe kwam je ervan af, wat dacht je in die tijd, hoe kijk je terug en heb je thans een gevoel van schaamte?

Elsbeth Etty, kind uit een VVD-bourgeois gezin, werd bewogen door Vietnam en kwam via de studentenbeweging in 1973 bij de CPN. 'Ik vond het enerwend,' aldus Etty. 'Ik wist niet dat de CPN totalitair was, integendeel, ze waren juist zeer democratisch, ik vond mijn vader totalitair. Thuis mocht ik nooit kritiek uitoefenen op de Amerikanen, bij de CPN wel.'

Erik van Ree komt uit een PSP/Provo-milieu. Vader liep trippend door het huis en Erik was vrij in denken en doen. De honger in India en het geweld in Vietnam brachten hem tot politiek activisme. Hij bekende zich achtereenvolgens tot het anarchisme, radencommunisme, trotskisme en stalinisme om in 1971 te eindigen bij het maoïsme van de KEN. Blindelings voerde hij alles uit wat de KEN en in het verlengde daarvan communistisch China van hem vroeg. Toen Van Ree echter in 1979 de Chinese inval in Vietnam moest verdedigen, brak er iets in hem en twee jaar later verliet hij de KEN.

Paul Damen sloot zich in 1970 aan bij de PSP, werd er eind 1974 uitgegooid, werd in militaire dienst actief in de VVDM, voelde zich door het officierenkorps vernederd en werd met een hart vol wrok eind 1975 lid van de CPN.

'Wat dachten jullie in die tijd en, misschien belangrijker, waar dachten jullie nooit over?' was de volgende vraag. Etty: 'Ik kon me vinden in wat de CPN daadwerkelijk deed, het bedrijvenwerk, de acties tegen Pinochet, tegen de apartheid. Met Oost-Europa had ik niet zoveel op, maar daar werd ook zelden over gepraat. We waren in die tijd geloof ik autonoom, dus we vonden dat we met de situatie in de Sovjet-Unie niet zoveel te maken hadden.'

Van Ree: 'Ik geloofde in de gewapende opstand en wij, de KEN, een groepje van veertig mensen, waren de voorhoede van de arbeidersklasse. Alle andere groepen en zeker de CPN – wij zetten de C van CPN altijd tussen aanhalingstekens – waren in onze ogen kleinburgerlijke beweginkjes. Ik voelde me trots en verheven boven de kleingeestige minkukels die ik om me heen zag. Als wij de macht overnamen, zou onze voorhoede leiding geven aan de proletarische dictatuur; de

de ik bij eer

Etty: 'I
tere toekor
rigens door
had geen b
las veel ov
altijd naar c
desillusie k
zingsneder
wen de sch

'Schar
Van Ree: 'A
veroverd h
terreur bed
vraag.' Etty
allemaal erg
ik in het alg
'Ik voel sch
Ger Harms
CIA-agent; c
digingen, ba

Ooster
Etty: 'Ik vraz
ben. Ik den
cussies ove
gens Van R
quentie van
heerst word
wegingen. 'I
niet meer o
schrijf nu en
boeken over
boek over S
ben ik fel gek
veracht ik de

'Hoe mi
midden. 'Mo
wit-zwart ac
de vrije mar
tential jonge
ratie, zijn zo
de jongeren.

Wat wa:
Niemand zei
beth Etty in c
den sprak. E
eist en het he
mensen te ve
tholieke kerk
en martelare
lokroep bij ve

Oosterh
geestig toe. E
elkaar gevon
hartstocht vo
hun vrijheid e
in ruil voor gel
vleug opgeto
van superlori
bekoring' he